

היוזמה להרחבת מעגל המצוינות במתמטיקה, פיסיקה, כימיה וטכנולוגיה

מפגש רשת השותפים 26.6.2018: 5 פי2 חוגגת 5

מושב שני – זום אאוט: 5 פי2 בת 5

בחלקו השני של מפגש הרשת בחנו את הדרך המרתקת של חמש השנים האחרונות, מנקודת ההתחלה בשנת 2013 בה גיבשנו הכרה משותפת בדחייפות ובצורך לפעול, דרך החלטה על גישת פעולה חדשה המבוססת על עקרונות קולקטיביים אימפקט. גישה זו הובילה לשינויים מערכתיים בשדה הן ברמת מדיניות משרד החינוך והן באופן שבו פועלים מגוון הארגונים החברים ברשת השותפים. התיאוריה שלנו של השינוי אומרת, כי שינויים מערכתיים אלה הביאו לתוצאות ולהשגת היעדים. [למצגת לחצו כאן](#)

פעילות שנתיים במודל קולקטיבי אימפקט

ענבר הורביץ, מנהלת היוזמה מטעם שיתופים, הציגה את מודל הפעולה של היוזמה ואת התיאוריה של השינוי המכוונת אותו והן את הפעילות שנעשתה במסגרת היוזמה בשנה האחרונה, בהתאם לכיוונים שנקבעו בתהליך המיקוד האסטרטגי.

- **בנושא קידום מצוינות בגילאי חטיבת ביניים**, התכנס צוות בין מגזרי אשר ניתח את הבעיה המערכתית בלימודי מדעים ומתמטיקה בחט"ב, וגיבש הצעה לפתרון מערכתי. הצעה זו תובא בתחילת השנה הבאה לדיון בוועדת ההיגוי של היוזמה ולקבלת החלטה על אופן קידום הנושא.
- **מהלך הפריפריה יצא לדרך** בשלושה יישובים בנגב - חורה, קריית גת ובאר שבע. בכל יישוב נבנה תהליך יישובי לקידום מצוינות STEM, על בסיס עקרונות הקולקטיבי אימפקט, ותוך שילוב הידע והחשיבה שנצברו במהלך פעילות היוזמה. התכנית הלאומית של משרד החינוך צפויה להתניע מהלך מקביל בעוד מספר יישובים בשנת הלימודים הקרובה.

כמו כן, הוצגה הפעילות שהתקיימה השנה במפגשים "חד מגזריים" של ארגוני המגזר העסקי וארגוני המגזר השלישי ביוזמה.

- **קואליציית העסקים** המשיכה במערך הפעילות המתואם, תוך הרחבת היקף הפעילויות והעמקתן, בהתאם לערך המוסף של חברות ההייטק. הקואליציה פעלה השנה במגוון רחב מאוד של פעילויות, כ-18% מהן על בסיס שבועי, בפריסה ארצית רחבה.
- **ארגוני המגזר השלישי** קיימו השנה לראשונה סדרת של מפגשים לגיבוש אג'נדה משותפת, ולקידום התיאום והסנכרון בין הארגונים.

שינויים מערכתיים

מוהנא פארס, ראש האגף לתכניות לאומיות מערכתיות במשרד החינוך, סקר את השינויים המערכתיים שהתרחשו בחמש השנים האחרונות במשרד החינוך בעקבות פעילות היוזמה, הן בתחום המדיניות (פתיחת כיתות, תקציב ייעודי לשעות לימוד, הגדלת הבונוס ל-5 יח"ל מתמטיקה במוסדות להשכלה גבוהה, והסדרת המסלול "מהייטק להוראה"), והן כתוצאה משיתופי הפעולה עם ארגוני המגזר השלישי והעסקי לקידום היעדים המשותפים (חיזוק הוראה איכותית, הגדלת

היוזמה להרחבת מעגל המצוינות במתמטיקה, פיסיקה, כימיה וטכנולוגיה

הנגישות של תלמידים באמצעות מענים טכנולוגיים וחיזוק המוטיבציה של תלמידים לבחור ב-5 יח"ל מתמטיקה ומדעים).

אחריו הציגה ענבר את השינויים המערכתיים שהתרחשו ברשת השותפים של 2015, בהתבסס על השאלון שהופץ טרם המפגש. העדויות הראשוניות שנאספו מתוך התגובות לשאלון מצביעות על תרומת הפעילות ביוזמה ליצירת שיתופי פעולה בין חברי הרשת לקידום היעדים המשותפים; על ביצוע שינויים פנים-ארגוניים במגוון רב של היבטים - סדרי עדיפויות, חידוד מסרים, ויצירת תכניות חדשות. וכן על תרומה משמעותית של היוזמה להרחבת הידע וההכרות של השותפים עם שדה החינוך המדעי הטכנולוגי. השפעות חיוביות נוספות שצוינו היו רוח העשייה המשותפת ואפקטיביות העשייה; המעורבות בצוותי עבודה משמעותיים; החשיפה והחיבורים שנוצרו בעקבות השותפות; בניית האמון מול משרד החינוך; ההבנה שהושגה ביחס לפעילותם ושיקוליהם של שחקנים אחרים בתחום; למידת העמיתים והחשיפה למידע מחקרי רלוונטי. אכן תרומה משמעותית ומשמחת!

תוצאות

מוהנא פארס התייחס למספר תוצאות מרכזיות בקרב מורים ותלמידים. הוצגה עלייה במספר התלמידים הניגשים ל-5 יח"ל במקצועות המדעים, וכן הרחבה של מספר המורים המלמדים מתמטיקה 5 יח"ל. לצד ההישגים המשמעותיים, צוינו האתגרים עם הפנים קדימה. הודגש כי המשימה עוד לא הושלמה וכי אתגרים רבים עוד לפנינו בהשלמת הביסוס והפיתוח של המרכיבים השונים של מצוינות: ידע, מיומנויות וערכים, מתוך הבטחה כי מעגל המצוינות יתרחב לקבוצות השונות בחברה הישראלית לגוניה, לצפון ולדרום במגזר היהודי ובמגזר הערבי.